

Pomoc za wšitkich

Bóh chce, zo by so
wšitkim ludžom pomhało
a zo bychu
k spóznaću prawdy přišli.

(1. Tim 2,4)

Zawěsće smy tež my hižo slyšeli sadu: „Ja chcych ći tola jenož pomhać!“ Snadž smy ju tež sami wužiwali. Smy druhemu swoju pomoc poskićeli, ale wón njebě wo nju rodžił. Na to smy byli přesłapjeni a smy so wot njeho wotwobročili z wěstym mjerzanjom: „Ja chcych ći tola jenož pomhać!“ K pomocy słušataj dwajo: tón, kiž ju poskića, a tón, za kotrehož je wotmyslena.

Bóh chce ludžom pomhać. Wšitkim ludžom. Ale z čim a kak? Pomoc w našim kraju je zwjetša materielna. Hdžež je nuza, tam pomha so z pjenjezami. Tak běše to, hdyž před lětomaj wulka woda kraj přepławi. Wšelake škody na twarjenjach a w bydlenjach so z pjenjezami wotrunchu. Takle běše to tež, hdyž dyrbyše so delnjolužiska wjes Rogow wotbagrować. Ludžom natwari so nowe, krasne sydlišćo pola Baršća. Hdyž sej je před krótkim wobhladowach, tak běše hnydom pytnýc, zo so njebě na ničim lutowało. Samo drjewjana bróžen bě so ze stareho sydlišća přenjesła a zaso natwariła. Ludžom je so pomhało, njejsu žaneje materielne škody počerpili. Ale na Rogowskim kěrchowje zetskach žonu, kotraž z hórkim hłosom wo wosudže swojeje swójby rěčeše. Nutrkowna ból a běda so njemóže te j z pjenje-

Nowy Rogow pola Baršća lětsa po jutrach – pohlad na nawjes z nowymi statokami, hrajkanišćom, wojerskim pomnikom a nowej cyrkwu (deleka). Wulkomyslna materielna pomoc je so Rogowčanam dóstała, tola wšo bohatstwo njemóže narunać zhubjenu domlizu.

Fóce: T. Malinkowa

zami narunać. Zhubjena domizna so njeda zapłaćić.

Bóh chce ludžom pomhać. Nic z pjenjezami a nic z materielnymi dobrotami. Bóh pomha z tym, zo nam naše winy wodawa přez swoje slowo, přez sakramentaj křćenicy a Božeho wotkazanja. Wón wjedže nas přez žiwjenje, hdyž so jemu dowěrimy. Wón dawa móc, zo bychmy njesli a znjesli nam napožžene čerpjenja. Naposledk chce wón nam wěčne žiwjenje dać, hdyž so dny našeho zemskeho přebywanja skónča. Tole je wulka pomoc za nas, wjetša, hač je to wšitka materielna pomoc.

Štóż ma čiste swědomje a wě, zo njedyrbi wumrěć na wěčnje, tomu so lóšo dycha. Bóh pomha ćlowjekej duchownje, nic materielnje.

Ale, kaž je hižo horjeka prajene, słušataj přeco dwajo k pomocy: tón, kiž ju poskića, a tón, za kotrehož je wotmyslena, kiž ma ju přiwwać. Wjele ludži nochce wo Božej pomocy ničo wědžeć. Za nich je rozsudzace, štož maš w móšni abo na konće. Ale kak so woni při tym myla! Džiwaja so, zo su njezbožowni, hačrunjež nječerpja žaneje socialneje nuzy. Pytaja wupuć we wšelakich wumyslenych pomocnych srědkach, ale wšo ničo njepomha. Swój hrěch woni njewotbudu a tež nic swój strach. Wěrnú pomoc bychu móhli dóstać wot Boha, kiž je winu swěta sam na so wzał a kiž nam přeco zaso praji: „Njebojće so.“ Jeho poskitk plaći wšěm ludžom, ale jenož mało jón přiwwać. Škoda.

Hdyž chcemy Božu pomoc přiwwać, tak mamy jeho prawdu spóznać a přiwwać. Prawda je, zo njepřidnje duchowna pomoc z pjenjez. Njemóžu sej swoje zbožo kupić. Prawda je tež, zo njemóžu sej we wjele wěcach sam pomhać. Su ludžo, kiž chcedža mi pomhać. Wažne pak je, zo njezabudu na toho, kiž chce mi woprawdže pomhać. Derje mi, hdyž přiwwam Božu pomoc.

Jan Malink

Puč k Bohu

Stawizna z Južneje Ameriki

José je žiwy na kromje wulkeho města Peru. José je hólč dróhi. Jako běše šěsć lět stary, wopuści nan swójbu. Mać njemóžeše Joséa, jeho třoch bratrow a sotru sama zežiwić a tuž pósła jeho a jeho staršeho bratra po prošnju. Ale pjenjezje njedosahachu. José běše stajnje hlódny a drasty wisachu kaž trundle na jeho čele.

Jako José druhich hólcow dróhi zezna, njechodžeše bórze wjac domoj, ale nawukny žiwjenje hólcow dróhi – prošerjenje a kradnjenje, wojowanje wo krjeńčku chleba, ale tež zhromadnu kopańcu na dróze abo pytanje za najlěpším nóclěhom. Běše jedyn z nich, a tola čuješe so husto wosamoceny. Potom sonješe wo wulkim horncu

tołstych bunow, kaž běše je mać warita, jako běchu hišće prawa swójba.

Jedneho dnja narěča Joséa muž a přeproxy jeho k sebi domoj. Wón bydleše w dźiwapofnej chěži. Dom běše napjelny z dźěćacymi hłosami. Dźěći běchu kaž wón na dróze žiwe. Ale tu dóstachu k jědźi, smědžachu so z čistej wodu wumyc a jeli běchu drasty jara roztorhane, dóstachu druge. Na dworje smědžachu z prawym bulom kopańcu hrać.

José njemóžeše wěrić, zo muž – padre Simon – jemu dowoli kóždy dzeń sem přińć.

Prawidła domu dyrbjachu so dodžeržeć. To rěkaše na přikład, do jědže sej ruce wumyc a při jědźi nikomu ničo z talerja přeč wzać. Tole njebě docyła tak jednore, wšako bě na dróze wšitko, štož něchtó

k jědźi wobsedžeše, spěšnje wot druhich hlódnych hólcow pokradnjene. José spózna, zo dóstawaše woprawdže kóždy dzeń swoju porciju jědže.

Po tym zo bě José nětko hižo prawidlownje někotre tydženje dom wopytał, woprašo so padre Simon, hač njechať tu tež do šule chodźić. Nó so wě, zo chcyše – tak kaž dźěći bohatych ludźi pisać a čitać nawuknyc. Běše kaž sön.

„Čehodla činiš to za mnje?“, woprašo so José padre Simona.

„Wěš, Böh je mi prajił: Staraj so wo Joséa, wón tebe trjeba“, wotmołwi padre.

„Štó je Böh?“

Jako José k padre Simonej do šule chodžeše, nawukny čitać, pisać, ličić. Zezna Boha a słyšeše stawiznu wo Jezusu. A tak kaž dobroćiweho, smilneho padre Simona lubowaše, tak lubowaše bórze tež Boha a Jezusa.

Podata **Gabriela Gruhlowa**

Zarjadowanja

Koncert we Łazu

Składnostnje 70. narodnin Jana Pawoła Nagela (8.5.1934 – 21.5.1997) wotměje so **sobotu, 8. meje, w 17.00 hodź.** koncert z jeho kompozicijemi we Łazowskej cyrkwi. Po tym poskićuje so nowa knižka „Jan Paul Nagel, Komponist aus Lohsa/Litschen“ na předań, kotraž wuńdže w rjedže wo wuznamnych Łazowskich wosobinach. Zastup je darmotny, prosy so wo dar za wobnowjenje pišćelow resp. třěchi Łazowskeje cyrkwy. Wšitcy zajimcy su wutrobnje witani.

Swjatočnosť w Budyšinje

Na literarno-hudźbnu swjatočnosť składnostnje 40. posmjertnin Lubiny Holanec-Rawpoweje **póndźelu, 10. meje, w 13.30 hodź.** w Budyskej Tuchorskej cyrkwi přeprašuju šulerjo Serbskeho gymnazija a Serbska superintendentura

Hra wo fararju Kosyku

Nowa delnjoserbska dźiwadłowa hra „W paradizu wšykných swětow“, w kotrejž předstajeja so wažne žiwjenske stacije fararja a basnika Mara Kosyka, pokaza so hišće raz **štwórtk, 6. meje, w 15.00 a 19.30 hodź.** na komornym jewišću w Choćebuzu a **štwórtk, 13. meje, w 19.30 hodź.** w Dźiwadle na hrodže w Budyšinje. Njeskomdžće składnosť, sej tule zajimawu hru z pjera Róže Domašcyneje wobhladać.

Nalětne pućowanje

Lětuše pućowanje serbskich ewangelskich swójbow wjedze nas přez Čornoböh na Rubježny hród. Zetkamy so **njedźelu, 16. meje 2004, w 10.00 hodź.** pola Krygarjec we Wujezku. Po puću planujemy zhromadny picknick, za kotryž njech kóždy něšto sobu přinješe. Wrócimy so popołdnu zaso do

Wujezka, hdžež so pućowanje z nutrnosću, kofejpicom a hrakjanjom za dźěći pola Krygarjec na zahrodže zakónči. Přizjewće so prošu hač do 12. meje 2004 pola Krygarjec (tel. 03 59 39 / 8 05 02 abo napisajće e-mail na mato.krygar@web.de).

Spominanje w Ketlicach

Srjedu, dnja 19. meje, spominaja Ketlicy na svojeho něhdyšeho kantora a wučerja Korlu Awgusta Kocora, kiž je w Serbach znaty jako wuznamny komponist a iniciator spěwanskeho hibanja. Składnostnje jeho 100. posmjertnin dnja **19. meje** přeprašuje Ketličanska wosada na wopomnjensku swjatočnosť. Tuta zahaji so **w 19.00 hodź.** při Kocorowym rowje na Ketličanskim kěrchowje, přizamknje so zarjadowanje w Božim domje.

Wutrobnje přeprašuje Ketličanska wosada

Bože spěće do Malešec

We wobłuku wjesneho swjedženja wotměja so **Bože spěće, 20. meje,** němsko-serbske kemše w Malešecach. Boža služba ze sup. Malinkom a Malešanskimi dujerjemi započnje so **w 9.30 hodź.** w stanje na swjedzenskej luce. Přizamknje so poswjećenje noweho pomnika za „Lubku liliju“ na městnje něhdyšeje fary na nawsy, hdžež je Handrij Zejler dnja 27. oktobra 1827 tónle woblubowany spěw spisał za svojeho studijného přečela, fararja Handrija Brósku, a jeho młodu mandželsku Amaliju. Wutrobnje přeprašujetej Malešanska wosada a gmejna

Nabožny tydzeń

Zhromadnje z katolskej serbskej wosadu w Budyšinje přewjedzemy za šulske dźěći (1. do 8. lětnik, wobdželenje staršich lětnikow je móžne) serbski nabožny tydzeń pod hesłom „Z čelom a dušu – za Boha“. Wotjědzemy **njedźelu, 11. julija,** wokoło 18.00

hodź. w Budyšinje na Kukowske hrodzišćo, nawróćimy so **sobotu, 17. julija,** popołdnu. Přinošk na wosobu: 48 eurow, za sotru a bratrow mjenje. Přizjewjenje pola Serb. sup. Jana Malinka, Serbski kěrchow 1, 02625 Budyšin.

Serbski bus 2004

Lětuši Serbski bus wotjědže, da-li Böh, **njedźelu, 29. awgusta, we 8.00 hodź. w Budyšinje** na znatym městnje před awtowym domom Flack. Serbske kemše změjemy w 9.00 hodź. w Großmehlen pola Ortranda. Tamniša rjana cyrkej wobsedźi Silbermannowe pišće. Po tym pojedzemy přez něhdy bahnoju krajinu Schraden do Graditza, hdžež chcemy sebi skrótka konje w starej konjerni wobhladać. Wobjedować budžemy w přetwarjenym kuble w Zewthawje. W Torgawje chcemy so wjesć dać přez 2. saksku krajinu wustajeńcu na wobnowjenym hrodže Hartenfels. Tema wustajeńcy rěka „Wěra a moc – Sakska w Europje za čas reformacije“. Na dompuću pozastanjemy w Bětej Horje při Łobju, hdžež nas swačina wočakuje. Wokoło 18 hodź. wrócimy so do Budyšina. Jězba plaći 30 eurow za dorosćeného a 15 eurow za dźěćo. Přizjewić móžeće so pola Měrcina Wirtha w Budyšinje (tel. 0 35 91 / 60 53 71) abo na serbskim cyrkwiniskim dnju w Čornym Chołmcu. Přeprašujemy jara wutrobnje na naš wulět.

Handrij Wirth

*Zohnowane swjatki
přeje wšitkim čitarjam,
dobročelam a dopisowarjam
redakcija Pomhaj Böh*

Jochen Bohl za noweho sakskeho biskopa wuzwoleny

Sobotu, 27. měrca, wolachu krajna synoda Sakskeje, biskop Kreß a wyši krajnocyrkwinscy radzičeljo noweho biskopa. Cyrkwinske wjednistwo bě třoch kandidatow k wólbje namjetowało. Zeńdženje započa so pjatk wječor we 18 hodž. z nutrnosću biskopa Volkera Kreßa. Po tym předstajichu so kandidača.

Po alfabece předstaji so najprjedy farar Curt Johannes Berthold (49), kiž je wot 1992 profesor na fachowej wyšej šuli w Moritzburgu. Wón pochadza z pietistiskeje swójby njedaloko Šwikawy a předstaji nam na žiwe wašnje, kak je wón artikle našeje wěry w swoim žiwjenju zeznał a kak jemu cyrkej a Boža služba na wutrobje ležitej.

Jako druh předstaji so wyši cyrkwinski rada Jochen Bohl (53), kiž je wot 1995 direktor Diakoniskeho skutka Sakskeje w Radebeulu a zdobom člon synody. Wón narodži so w Lüdenscheidze we Westfalskej, bě farar w industrijowej kónčinje pola Dortmundu a pozdžišo zamołwity za džěto z młodzinu. Wón předstaji nam, kak je wón spytał drohi pokład wěry z wotewrjenosću do swěta njesć a kak je w diakoniji mnoho k tomu nawuknył.

Skónčnje předstaji so farar dr. Johannes Meis (50), kiž je wot 1992 profesor a rektor na fachowej wyšej šuli w Moritzburgu. Wón narodži so w Lipsku a bě po studiju w Lipsku farar w Oberseifersdorfje a wot 1981 farar za młodzinu w Drježdžanach. Jemu bě wosebje wažne so starać wo žiwu cyrkej, zo zapletu so najwšelakoriše dary wšěch křesćanow do cyrkwyje a zo njese kóždy swoju zamołwitosć.

Po tutej hodžinje předstajenja mějach-

Štyrl króc synodalajo wolachu, donič njebě nowy biskop sakskeje cyrkwyje wuzwoleny.

Wyši cyrkwinski rada Jochen Bohl – wot lětušeho nowy sakski biskop

my wo kóždym kandidače dobry wobraz a začišč. Po wječornej přestawce stajichu jim synodalajo prašenja. Wokoło 22 hodž. zakónči so posedženje a bě dospołnje wotewrjene, kak so wólba skónči. Wšitycy tři kandidača mějachu swój profil a swój wosebity raz.

Sobotu rano we 8.30 hodž. započa so posedženje z nutrnosću superintendenta Matthiasa Weißmanna. Krótce po džewječich wolachmy přeni raz. Za čas wuličenja hłosow spěwachmy rańše kěrluš. Prezidentka Gudrun Lindner přečita rezultat wothłosowanja: Berthold 25 hłosow, Bohl 33 hłosow, Meis 25 hłosow. Tute wothłosowanje pokaza, zo je kóždy kandidat dobry wothłós w synodze namakał.

Po wólbny zakonju smě so přichodne wothłosowanje hakle po třoch hodžinach přewjesć, to rěkaše potajkim krótko po napoł jednej. Tak bě dosć časa za kóždeho wolerja sebi přemyslić, kajki kandidat so najlěpje za najwažniše zastojnstwo w našej cyrkwi hodži a cyrkwi w nětčišej situaci najlěpje služić móže. Druhe wothłosowanje wunjese: Berthold 26 hłosow, Bohl 34 hłosow, Meis 24 hłosow.

Třeće wothłosowanje krótko do štyrjoch wunjese: Berthold 29 hłosow, Bohl 35 hłosow, Meis 18 hłosow. Tak ličachmy z tym, zo drje budžemy dyrbjec pjeć króc wolić. Krótce po sedmich pak zhonichmy wot prezidentki, zo je profesor Meis swoju kandidaturu wróće čahnył. Wolerjo dóstachu hišće raz pjatnaće mjeńšin časa za rozmyslenje noweho položnja.

Při štwórtym wothłosowanju bě 85 wolerjow wobdžělenych. Woleny za biskopa je po zakonju w tym padže tón, kiž wjace hač połojcu płačiwych hłosow dóstanje, potajkim znajmjeńša 43 hłosow. Štwórta wólba wunjese: profesor Curt Johannes Berthold 40 hłosow, wyši cyrkwinski rada Jochen Bohl 43 hłosow. Při kóždej wólbje

běštaj so dwaj wolerjej hłosa wzdałoj. Z tym bě nowy biskop woleny.

*

Po wólbje džakowaštaj so najprjedy biskop Volker Kreß a synodalna prezidentka Gudrun Lindner kandidatam za jich zwólniwosć, zamołwitosć přewzać, a za wšitko, štož z tajkej wólbje zwisuje. Dobyčerjej přeještaj Bože žohnowanje za zamołwite wysoke zastojnstwo. Wozjewi so, zo budu sobotu, 26. junija, w 14 hodž. w Dježdžanskej Křížnej cyrkwi swjedženske kemše, na kotrychž so dotalny biskop rozžohnuje a so nowy biskop zapokaza.

Bratr Jochen Bohl so podžakowa za dowěru tym, kotřiž su jeho wolili, a přilubi tamnym, zo chce so prócować, tež jich dowěru zdobyć. Nawjazuju na mysle swójeho předstajenja wón zwurazni, zo chce so zasadić za dobre wuwice našeje cyrkwyje w zhrmadnym džěle a w zhrmadnym nošenju čězow.

Tež my synodalajo jemu gratulowachmy. Tak dołho kaž sym w krajnej synodze, sym direktora diakonije Jochena Bohla jako wěcywustojneho a angažowaneho nawodu tuteho wulkeho cyrkwinskeho skutka nazhonił. Na mnje činješe wón přeco přečelny začišč. Nazymu 2002 wobjednowaše so serbski zakoń na synodze. W tym zwisku su so wšitycy synodalajo nadrobnišo z našim položnjom zaběrali. Tež pola bratra J. Bohla sym sympatije za nas Serbow začuť. Hdyž jemu gratulowach a Bože žohnowanje wuprach, da wón Serbow postrowić a přilubi nas wopytać, hdyž jeho přeprosymy.

Handrij Wirth, serbski synodala

Nětčiči biskop Volker Kreß gratulowaše Jochenej Bohlej k jeho wuzwoljenju za biskopa.

Fota: M. Oelke

Lubina Rawpowa-Holanec – serbska piščelarka swětoweje slawy

Lěta wopominamy štyrcete posmjertniny serbskeje koncertneje organistki Lubiny Rawpoweje-Holanec, kotraž je 2. meje 1964, tři tydženje do dokónčenja swójeho 37. žiwjenskeho lěta, w Drježdžanskej Medicinskej akademiji na lymfogradulomatozu zemřela.

Lubina je so narodziła 23. meje 1927 w Budyšinju jako třeca dźowka do hudźbu lubowaceje swójbje wučerjara a kantora Arnošta Holana a jeho mandželskeje Emy rodzeneje Królic. W staršiskim domje je stupiła přenje kročeje na puč, po kotrymž je šla, hač njeje dóšta do mjezynarodnje slawy. Po nanje, kotryž je – swójeho demokratiskeho a serbskeho narodneho zmyslenja dla wot nacijow 1934 ze služby wuhnaty – ze swójeje swójbje do Budyšina přečahnył, staj A. Messerer a H. Schneider, organist a kantor při Pětrowej cyrkwi, Lubinu přihotowalaj na wokošulski studij w Lipsku a Praze.

Lubina je měla wuběrných wučerjow – H. Schneider, K. Straube, J. Reinberger, G. Ranim, A. Webersinke. Wšitcy běchu hudźbje powšitkownje a piščelowej předewšěm, wobkuzlani wot jeje estetiskeje rjanosće, nutrne podani. Z wobhladniweje wučbu su jej wotewrěli nowe wumělske horyzonty a bóle a bóle steješe wona sama w kuzle rjanosće hudźbneho wuměłstwa. „Lubuj hudźbu!“ sčini sej Lubina za swój imperativ žiwjenja wuměłče. Dobyća we wubědžowanjach mjez studentami piščeloweje hry kónc studijných lět w Praze a za čas aspirantury tu a w Lipsku su ju wjedli nazymu 1955 do Genfa na mjezynarodne hudźbne wubědžowanje, z kotrehož je so wróciła jako dobyčerka w hraču na piščelach. Pó dla mnohich wuspěšnych koncertow w tu- a wukraju je Lubina, kotraž je w třoch semestrach w Lipsku tež na cyrkwinski službu jako organistka so přihotowala, tež Serbske ewangelske cyrkwiske dny ze swójom wuměłstwom duchownje a dušinje wobohačila.

W poslednim studijnym lěće w Praze je wona z pomocu H. Schneidera, mjez tym direktora cyrkwiskohudźbneje šule w Zhorjelcu, wo městno w cyrkwiskej službě so prócowała. W juliju 1953 dósta wona wot referenta za cyrkwisku hudźbu krajneje cyrkwe Braniborska wobkrućenje, zo je KMD Schneider zdžělił, zo je wona zwólniwa „w našej krajnej cyrkwi cyrkwiskohudźbne zastojnstwo přewzać. Bych so jara wjeselił, hdyž bych móht Wam pomhać tole zwoprawdźić, dokelž kněz Schneider jara chwalobnje wo Wašich kmanosćach rozprawja, prošu, zapisajće na přiloženy formular třebne daty a, formy dla, wo sće ewangelska a němska staćanka.“ Dokelž njeje k tomu dóšlo, je Lubina poskitk Reinbergera, lěto aspirantury w AMU, přiwała a z dobom so na pru-

wowanje w dirigowanju chóra a orchestra přihotowala.

Hdyž wotměchu so serbsko-ewangelske cyrkwiske zarjadowanja w prózdniškim času, je Lubina ze swójeje maćerje je wopytała. Hač je tež přeco hrała, njehodži so z wěstosću rjec. Po tym zo bě zakónčita wosomsemesterski studij na Praskej AMU, je na dompuču do prózdni swój slubjeny koncert w Plzni we wobłuku 2. Chrámoweho koncerta česko-ewangelskeho Korandoweho zjednoćenstwa hrała a domoj dojewši tež próstwu fararja G. Wirtha wo piščelowy koncert w Njeswačidle na 9. njezděli po swj. Trojicy dopjelniła. W awgustowym čisle PB 1953 wuzběhny farar Wirth w swójeje rozprawje, zo bě tele zarjadowanje „za Njeswačidlsku wosadu wuznamny dzeń z tym, zo běše naša serbska wuměłka na piščelach, Lubina Holanec, přišla.“ Wjele hosći tež ze susodnych wosadow bě so zešlo a wšitcy, „kotřiž běchu přichwatili, wróciču so natwarjeni a posyljeni, džakowni za wšo rjane a pobožne ... Mjez wšitkimi rjanymi kompozicijemi drje so našemu wjesnemu připošluharstwu najlěpje spodobaše fantazija wo kěrlušu: Kak rjenje swěći zernička ... Našej lubej serbskej wuměłcy Lubinje Holanec přejemy dale Bože žohnowanje za jeje wažne skutkowanje.“

Přihotujo Serbski ewangelski cyrkwinski dzeń 19. meje 1955 w Michałskej cyrkwi w Budyšinje je so farar G. Wirth wospjet na Lubinu wobrocił z próstwu wo hru na piščele. „Budžemy hižo 6.30 hodž. w Budyšinje a dyrbymy potom čas hač do kemši hódnje nałožić a tuž Was prosymy wo Wašu službu ... snano f. Albert spěwa, snano tež pozawnišća piskaja – hłownje pak dyrbi to koncert na piščelach być.“ Wo tutym cyrkwiskim dnju čitamy w PB: „Rano 7.00 hodž. započachmy z kěrlušom, wučitanjom Swjateho pisma a krótkim přehladom stawiznow Budysko-Michałskeje wosady. A potom nas wokřewištaj wuměłcaj z krasnymi hudźbnymi poskićenjemi. Lubina Holanec na piščelach a farar Albert-Malešanski jako spěwar. Rjeňšo so naš cyrkwinski zjězd njemóžeše zahajić. Njehorješe so nam wutroba, jako jeju slyšachmy?“

Nazymu tohole lěta je Lubina jako koncertna piščelarka drje najwjetši wuspěch w swójom krótkim žiwjenju docpěla. Wona je so wobdžěliła na mjezynarodnym wubědžowanju 341 młodych hudźbnikow z cyleho swěta w Genfje. Při 1. wurisanju docpěchu wot 22 organistow jenož pječo třebnu ličbu dypkow za wobdžělenje na wubědžowanju. Mjez nimi bě Lubina jako jenička z NDR; či tamni su so wróciłi domoj. Na wubědžowanju je Lubina z Bachowej Fantazije a Fugu g-moll, Marcela Dupréowej twórbu „Variations sur un Noel“ a z improvizaciju na datu temu sej wuhrała slěbor-

Lubina Rawpowa-Holanec (1927–1964)
Foto: Serbski kulturny archiw

no „Medalju I. rjadownje“ a bě mjez organistami na 1. městnje.

Do cyrkwiskeho dnja 8. junija 1958 w Slepom, kotryž bě po rozprawje w PB „tón najrjeńši“, je Lubina w mjezynarodnym wubědžowanju młodych organistow we wobłuku Praskeho Jara wospjet jako jenička zastupjerka z NDR docpěla dobyčerske městno. Předsyda Serbskeho ewangelskeho cyrkwiskeho dnja, farar G. Lazar, je w swójim dopisu z dnja 28. meje Lubinje k wuznamnemu wuspěchaj zbožo wupřał a z dobom ju prosyl, jako organistka tele cyrkwiske zarjadowanje hromadže z fararjom Albertom a jeho synom, hrajerjom na lěsny ról, hudźbne wobrubić. Z wulkej chwalbu džakuje so rozprawjer w PB za dostojne hudźbne wobrubjenje tohole cyrkwiskeho dnja.

Lubina je so wospjet za móžnosćami jako docentka za piščele w Zhorjelcu abo organistka při jednej z Budyskich ewangelskich cyrkwjow prašala. H. Schneider je w swójim lisće, kotryž je jej lěto do jeje smjerće pisał, so džiwał, zo njeje po wotchadže organista a kantora Sachsa nihtó w Budyšinje při znawobsadženju tohole městna při cyrkwi Marje-Marty na nju myslil. „Njeje nihtó so prašal? Woni su cyle wěsće Wašeje konkurency jako organistki so bojele. Kak zrudne to tola je, přetož piščele w Pětrowej cyrkwi steja nima 12 lět na ladže, wothladajo wot hóstnych hrow. Nětčiši organist tola njemóže hrać.“

Achim Brankač

Zlyčinske pomnjeća

K 70ćinam njeboh hudźbnika Jana Pawola Nagela

Hdyž na napoť lúbje džěchmaj, po tajkej wuskej hasce kaž kusk do njebjes, pokaza mi wšo to, štož tam na sušenje wisaje. A měješe tam wšeho nadosć. Jenož za dychom hrabaše a wuprosy sej dvě horšći wowsa, tajkeho jutrowneho, zo móht dokónčić křižersku banjawku, z kotrejž chcyše rytmy kořsać. Wšako steješe kóžde lěto na swjedzenju Zrowastanjeneho z nami při chowacych so słóncu před swj. Katyrnu w Ralbicach. A hdyž poslednje křižerske banty ze wsy jěchachu, trjebachmoj hišće dlěši wokomik, w kotrymž takle ničo prajić njetrebaš.

Hdyž dojdědžech z měškom wowsa k nje- mu z wonymi křižerskimi powostankami, bě džeń njeměry a ze wšitkich stron so poslešća mróćelow z njewjedrami kopjachu. Na dworje dohladach so přěni raz na zdónku jablučiny wjwlateho jaskraweho džěrkowca. W rozsychu sedžo žwemleše a pijelcowaše so do lěwicy štoma, tam, hdžež wutroba bije a boli. A pozabyta džěćaca čumpjel skakotaše na něhdy sylnej haťuzy heplwajo w zběhacym so wětriku. A powědaše mi, nic wo chorosći, ale kelko chcyť hišće zdoknjeć a spowaleć a natwarić a napisać. Swoje wizije rjadowaše nětko po kmanosći, utopiskim widže, njezraťosći a tym swojim (abo: Serbam) so hišće nje- hodźace. Ale rěćec tola wo wšem móžeš, znajmjeńša tam, hdžež po třoch schodžen- kach lužiskeho zornowca dele stupaš, zo by při kaminje sedžo sej do woči hladać móht a ćoplotu do chribjeta měť. Před woćomaj stajnje wid z woknom do woči-

njeneje kólnje, hdžež z časom zezawja sta- reju nana pluh a bróny a cypy maćerje. Jimaj bě džěťo chribjet skřiwiťo a mozle naćiniťo, nic słowa, tukanja a přisťodźenja. Ale ból bije přeco hľuboke rany a porsty klepaja druhdy njespokojnosć do tasta- tury, a druhdy je majkaja. Tež w nocach, hdyž bagry w holi zemju požěraja, mrěja stwjelca wrjosa a chľódky starych dubow. Drje tohodla je sej nasadzať lěsk z brězami a lipkami, hnydom tam za wuwróćemi, hdžež do hribow chodži, kotrež w předchě- ži šnórkowane na sušenje wěša. A pod ponoškom, tam ptaćki hnědža a wino zra-

wi, tajke slódko žolte a kisaťe módre kiće so tam wupěraja. A z naju škleńcow pijemoj chľódný čaj pře horce mysle a džiwje sony.

Hdyž přichodny raz po plestrowanym puću dojdědžech, huškaše mje do dwora zastupić. Wokno w swislach domčka bě powoćinjene a suchota nalěća bě kwěkař- cy do pjeršće zemje nakwěkaťa. A skora jablučiny běleše so z woběžeńcu, haćru- njež běch sej něhdže naćitaťa, zo tajki hrib hakle po dwaceći lěťach štom powali. A korjenjow, ně, korjenjow so njeđótknje.

A tola jeho mocy popušćowachu. Wšit- ke horcoty žiwjenja jeho woběhowachu, woči pytašej na wjerchu stwićki wony dypk spokojnosće, zdokonjanosće. Kopolach so zaso po wuskej hasce, tutón raz do tamne- ho směra – won, do daliny.

Marja Krawcew

Jan Pawol Nagel jako tehdyši předsyda Domowiny přednjeje postrow na 45. Serbskim ewangelskim cyrkwiskim dnju 1991 w Slepom. Tři lěta pozdźišo bu wón z inćiatorom załoženja Serbskeho ewangelskeho towarstwa.

Foto: archiv

Pšinosk k stawiznam dolnołužyskeje Dešańskeje wosady

Wuśy promšć Reinhardt Richter ako gošć na serbskej naměy w lěše 1988 w Janšo- jcach

Foto: archiv

Dešańska fara bu w lěše 1953 wakantna. Dokulaž běšo tam hyšći žywa serbska tra-

dicija (Bogumit Šwjela!), mějach wjeliki zajm za Dešno. Ale mojomu mocnemu napšešiwnikoju G. Jacoboju jo se z lasću ražilo, mě „wotšěć“. Dešańske farske městno njebu „wupisane“ ako wakantne, ale město togo bu jaden wikar z mjenim Reinhardt Richter tam posťany. Tak njemějach ja žedneje šanse, se dostaš do Dešna.

My smy wikaroju Richteroju tencas na wutšobu poľožyli, aby žiwať na serbskosć teje wosady. Ale jogo wotegrono jo było, aź jogo problem nr. 1 su pšesedleńce; jich ma won integrowaš do teje tam domacneje ludnosći. Namšu we serbskej rěcy jo won kategoriski wotpokazať, dokulaž to by było šćěpjenje Dešanarjow do dweju poľojco- wu. Serbska rěć by drje była dobra pomoc pši individualnej dušepastyrskaj službje; ale za njogo njejo to było pšicyny dosć, aby serbsku rěć wuknuť. Won jo derje wuznať, kaku rolu grajo mamina rěć we farskej službje, ale konsekwence njejo won do lěta 1960 šěgnuť.

Ako R. Richter se wroš do Chošebuske- go wokrejsa ako wuśy promšć, běšo won docysta pšeměnjony wjelgin zdrjaťy ćo- wjek – a ned zwolniwy se angažowaš z tym palecym serbskim problemom we bram- borskej cerkwi. Wot lěta 1983 sem jo won se wuznamjenit z wjelikeju lubosću k wšo- mu serbskemu a wjele wugbať za polěpše- nje situacije serbskich kšesćijanow.

Wosobinski mam dodaš, aź R. Richter jo derje wěžeť, cogodla Dešno njejo dostaťo serbskego fararja, ale nimskego wikara. Někotare raze jo won we rozgronje ze mnu woblutowať, což jo se tencas pšed 50 lěť- mi staťo; ale won jo teke pilnje twaržiť, aź to njejo jogo wina była. Tak smej wostaťej aź do jogo smjerši wjelgin dobrej a wuskej pšijašela we zgromadnem procowanju za serbsku rěć we žywjenju našeje ewangel- skeje cerkwje.

Taki nadobny charakter ako Reinhardt Richter jo žinsa južo rědko mjazy nami.

Herbert Nowak

Drohoćinka domizny znowa poswjećena

Po měsacy trajacym pilnym džěle na Zarěčanskej cyrkwičce móžeše so tuta nimale 100lětna wotnožka Njeswaćidlskeje wosady dnja 21. měrca znowa poswjećić. Znutřka a zwonka wustojnje ponowjena zjewja so nětk wopytowarjej zaso jako drohoćinka bliskeje domizny. Z nuzy zaštych lětdžesatkow přebarbjena wuměłska pycha na nutřkownych scěnach a we wołtarnišću so po wotkryću a wobnowjenju zaso w přenjetnej rjanosci blyšći. Ma so wosebje připóznać, zo je so tež w měrcowskim čisle Pomhaj Bóh hižo zwobraznjene serbske hrono „Jezus Chrystus wčera a džensa a tón samy tež do wěčnosti“ sobu wobnowiło. Bohužel tam hižo dlěši čas žane serbske kemše njejsu, dokelž serbskich kemšerjow njeje. Tak njech tute słowa jako srjedzišćo našeje wěry do dalšeho přichoda swědča wo něhdyšej serbskosći wsy a wokoliny tež jako dopominanje a napominanje. Wšitke džěła wukonjachu so pod wěcywustojnym nawodom Rjenčec pomnikarskeje firmy z Dobrošec.

Pod začućom džakownosće nad zdokonjanym dobrym skutkom stachu so swjędženske kemše z pozběhowacej swjatočnosću. Tež wonka cychnowacy hrozny wichor njebě zamóht wulku ličbu wšitke městna pjelnjacych kemšerjow wottrašić. Boža služba zahaji so z póstnej hudźbu a spěwami małego kruha wukonitych wuměłcow. Hóstny předar, Budyski superintendent Pappai, pokaza na zakładze 2. lista Pawoła na Korintiskich na to, zo njeměła wěra do

Boha być nakromny zjaw mjez nami, ale zo słuša tehdy kaž džens do srjedzišća našeho žiwjenja. Božeho trošta potřebny bě lud tehdomnišeho časa runje tak kaž my džensa, hdyž nas česnja wšelake nuzy w bliskej domiznje a dalokim swěće. Při wšěm pak měto nam na tajkim dnju być lochko so wjeselić nad poradženym skutkom nadobnje ponowjeneje cyrkwički. Džak stuša nimo wšěm na tym wobdžělenym Bohu

Knjezej, kiž je prócu žohnował.

Na kóncu Božej služby podžakowa so tež wosadna knj. fararka Vogler z wutrobnymi słowami wšěm pomocnikam za woporniwu prócu. Nadrobnišo wo zdokonjanym a wo wulkich a małych starosćach při tym rozprawještaj po kemšach tež hišće wosadne předstejičerstwo a hladar pomnikow k. Renč.

Arnošt Grofa

Zarěčanska cyrkwička – po wobnowjenju znowa poswjećena lětsa dnja 21. měrca wot sup. Pappala z Budyšina a wosadneje fararki Vogler z Njeswaćidła Foto: M. Vogler

Nowy spočatk w Njeswaćidle

Njedzelu Judika, 28. měrca, swjećachmy po dlěšim času zaso serbske kemše w Njeswaćidlskim Božim domje. Na próstwu z wosady bě knjez Serbski superintendent Malink k nam přijěł, zo by nam w našej maćersćinje z wukładowanjom Božeho słowa služil. Zešla bě so k tomu šwarna črjódka swěrných, kiž móhła być wěsta nadžija do přichoda. Mjez nimi bě tež něšto katolskich wěriwych. Tajke mjezsobne zblizenje je w našim njewěstym času trěbne a k dorozumjenju wužitne.

Na zakładze lista na Hebrejskich na 5. stawje pokaza předar na palace prašenje džensnišjeje towaršnosće. Poslušac a poslušny być bě pod wšelakimi wyšnosćemi zaštych časow samozrozumliwy a připóznaty počink mjez ludom. Tute wupruowane wašnje je džens nimale woteznate a lědma hišće plaćiwé. Brachi z toho so pokazuju při kubljanju młodych w swójbach, šulach a na džěle. Při pytanju srědkow k polěpšenju stawa šeri so wěsta bjezradnosć.

Bóh bě Jezusej čezki wosud napožil a

njeje spjelnił Jezusowu próstwu, zo by hórki keluch zažnje smjerće nimo njeho šoť. Tak je do smjerće poslušny był. We wěrje a dowěrje do Boha móžemy namakać tu móc, Božu wolu přiwać tež w čezkich chwilach žiwjenja, a z tym poslušnosć nawuknyć.

Po kemšach, kiž we wosadnej rumnosći dalše wažne prašenja rozpominachu. Najprjedy so naš serbski synodala Handrij Wirth superintendentej Malinkej z kwěćelom wutrobnje podžakowa, zo je wosadnym ze serbskim Božim słowom služil. Zwjeseleny nad tajkim postrowom k. duchowny slubi, z tym po svojich móžnosćach pokročować.

Dalša tema bě džěn do toho wuzwoleny nowy biskop našeje krajneje cyrkwie Jochen Bohl. Wólbne směrnicy za tak wažne zastojnstwo njejsu jednore. Tuž dóndže hagle po 4. wólbny přechodže k doskónčnemu rozsudej. Ewangelscy Serbja njejsu nowemu biskopej njeznaći. Je džě hižo na wuradźowanjach synody k nowemu serbskemu zakonje wobdžěleny był.

Serbski superintendent spominaše w swojim přinošku na přewšo zwažliwe wupućowanje 600 Serbow před 150 lětami swobody wěry a chlěba dla do dalokeho ameriskeho Texasa. Nazornje rysowaše jich čezki spočatk w nowej domiznje a džensniše žiwjenje. Serbska řeč je tam nimale woteznata, ale wěda wo swojim pochodze je dale žiwa. Wo tym je před něšto lětami zajimawa kniha w serbskej a němskej řeči wušła. Tuta je w Budyskej Smolerjec kniharni na předań.

Skónčnje skedźbni k. Handrij Wirth na wulět ze Serbskim busom dnja 29. awgusta do mało znateje wokoliny města Torgawy. Je to krajina z bohatymi cyrkwiniskimi stawiznami. Jězby Serbskeho busa su stajnje wosebite dožiwjenje, kiž nam bratraj Wirthec kóžde lěto z wjele prócu prihotujetaj. Trěbneho přehlada dla njech so tuž zajimcy bórze pola njeju přizjewja.

Z wuspěwanjom serbskeju spěwow so hódne popodnjno zakónči. Wosebity džak słuša stajnje zwólniwe wosadneje pomocnicy Birgit za wšu prócu zaćichim na dobro cyleho zeńdženja.

Arnošt Grofa

Zrěčenje mjez Drježdžanami a Zhorjelcom

Na létnej zhromadźiznje Serbskeho wosadneho zwjazka, kiž wotmě so lětsa 24. januara w Budyšinje, bě so dyrbjało zwěšćić, zo „njeje so loni zrěčenje mjez sakskej krajnej cyrkwy a Ewangeliskej cyrkwy šleskeje Hornjeje Łužicy wo dušepastyrskim dźěle w serbskich holandskich wosadach wotzamknyło“ (hlej rozprawa wo zwjazkowej zhromadźiznje, wozjewjena w měrcowskim čisle Pomhaj Bóh). Tale informacija bě hižo za čas zeńdženja zwjazkoweje zhromadźizny přestarjena, jenož zo tehdy Serbskemu wosadnemu zwjazkej wo tym ničo znate njebě.

Po konkretnym naprašowanju z Budyšina do Drježdžan bě mjeztym w nalěcu zho-

nić, zo je so tola hišće loni krótko do hód Serbow nastupace zrěčenje mjez krajnocyrkwinskim zarjadowom w Drježdžanach a konsistorstwom w Zhorjelcu wotzamknyło. W nim rěka, zo ma Serbski superintendent tež we wosadach šleskeje cyrkwy serbske dźěło wukonjeć, kaž bě to hižo wjele lět za čas sup. Alberta z wašnjom. Zrěčenje je časowje wobmjezowane a płaći jenož wot 1. julija 2003 (dnja nastupa noweho Serbskeho superintendenta) hač do 31. decembra 2004. To rěka, zo měli so hišće lětsa jasne předstawy stworić wo přichodze serbskeho dźěla we wosadach nětko zjednočeneje Ewangeliskeje cyrkwy Berlina, Braniborskeje a šleskeje Hornjeje Łužicy. **T.M.**

Serbske kemše 1940 w Chrjebi

Njedawno dóstach do rukow eksemplar januarskeho čísla časopisa „Evangelischer Kirchenbote“ z lěta 1940. Tutón časopis so wot lěta 1939 wudawaše jako měsáčne łopjeno za cyrkwinski wokres Rózbork II a wozjewješe nabožne nastawki runje tak kaž powěšće z wosadow. We wonym wudaću storchich na dvě zajimawostce, kiž Chrjebju nastupatej. Sprěnja so tehdy stare a džensa zaso znate mjeno wsy njewužiwaše

– „Heideanger“ tehdy Chrjebi rěkach. Zdruha pak so w tutym „Heideangeru“ hišće 1940 serbske kemše swjećachu. Posłownje tehdyši wosadny farar Hanns Matthes w časopisu wozjewi: „Die Gottesdienste beginnen an allen Sonntagen um 1/2 11 Uhr. Wendisches Abendmahl und wendischer Gottesdienst werden am Sonntag Estomihi, dem 4. Februar, gehalten werden.“

E. Bigonowa

Budyšin: Wokrjesna synoda so zešla

Pjatk, 2. apryla, nawječor w 17.30 hodź., je so we wosadnym domje na Hornčerskej započala nalětnja wokresna synoda z nutrosću fararja Christopha Kästnera z Budestec.

Předsyda synody Albrecht Morten přepoda slowo superintendentej Pappaiej, kiž předstaji nam lětuši hospodarski plan, kotryž synoda jednohlósnyje schwali. Zličbowanje za lońše lěto je so wobkrućilo a pokladnica móžeše so wuwjazać.

Bratr superintendent Pappai je nam 5. naćisk zalutowanja dźělowych městnow w našej eforiji rozkladał a zwěšćil, zo dyrbi so wjace městnow zalutować, hač bě wočakował. Na krajnej synodze budže so hišće intenziwnje wo tym rozmyslować, kak a hdže dyrbymy lutować a što dyrbymy spěchować.

Farar Sebastian Führer z Großdrebnitz wabješe za podpěru Ewangeliskeje zakladneje šule w Frankenthalu, dokelž pobračuje jej wot cyłkownje 660 000 hišće 20 000 eurow.

Farar Michael Ramsch ze Steinigtwolmsdorfa předstaji nam přeni dźěl seminara „Z křesćanom so stać – křesćan być“. Tutón kurs, kiž je biskop Krause za EKD wudžěłať, chce ludźi dobyć, kiž nimaja wjace žadyn zwisk z cyrkwy abo kiž cyrkej scyła njeznaja. Na wosom dwuhodžinskih wječorach, kotrež so w běhu dweju do třoch tydženjow wotměja, je skladnosć za zajimcow, něšto wažneho wo wěrje zeznać a na swoje dotalne žiwjenje w nowym swětle zhladować. Tute wječory dyrbjeli so prawidłownje wopytać, dokelž kóždy na předchadzacym natwari. Posledni wječor swjeći so jako Boža služba a poskići nowy duchowny započat.

Po přestawce ze zakuskom předstaji nam farar Christoph Pyka z Wósporka w druhim dźělu wobrazy, kotrež so w kursu wobdźělnikam pokazaja a duchowny wobsah přednoškow zwobraznjeja. Tak so na příklad pokaza murja, kotraž móže być symbol za škit, ale tež za dźělenje. Kamjenje murje maja dźěla mjena kaž „nutřkowne zranjenja“ abo „hrěch“. Z tajkimi a tež druhimi wobrazami móža so duchowne temy lěpje rozjasnić a spomjatkować. Na tajki kurs přihotuje so jedyn kruh wosady někak po lěta.

We wšelakich skupinach wobmyslichmy potom w swětle bibliskeho přirunanja wo zhubjenym synu, kak móhli misionarske skutki podpěrać. Namjetowaše so, zo so nazymu w farskich konwentach dokładnišo wo tym rozmysluje, na kotre wašnje móhli so tajke kursy we wosadach přewjesć.

Handrij Wirth,
synodala

Hłowa časopisa z januara 1940. W tutym čisle so skedźbni na serbske kemše w Chrjebi.

Předstajenje paćerskich dźěći

Na haperlejskich serbskich kemšach w Michalskej cyrkwi w Budyšinje předstajichu so wosadze štyri paćerske dźěći, kotrež pónđu w meji k serbskej konfirmaciji. Před něšto wjac hač połdra lětom bě so za nje paćerska wučba w serbskej rěči pola sup. Malinka započala. Tehdy běchu k skupinje šěsć dźěći stušeli, z nich pak stej loni nazym bohužel dvě ze swojej swojbu Łužicu wupušćiloj, tak zo so njemóžetej hižo na serbskej konfirmaciji wobdźělić. Zbytnje štyri chodžachu prawidłownje kóždy tydźeň na serbsku paćersku wučbu, kotraž so cyłkownje 61 razow wotmě. Na kemšach wone nětk něšto z toho, štož běchu

tam nawuknyli, wosadze předstajichu. Zhromadnje přednjesechu z hlowy džesać Božich kaznjow. Po tym předčita kóždy swoje dźěło, kotrež bě wosebiće za tutón dzeń wudžělať: Marija Wirthec z Třělan porěča wo Jezusu, Juliana Šoćić z Hornjeje Kiny wo dr. Měrčinje Lutheru, Rejzka Ledźborec z Budyšina wo serbskej misionarce Friedze Wjelic a Jurij Malink z Budyšina wo stawiznach Michalskeje cyrkwy a wosady. (Nastawki so w přichodnym čisle Pomhaj Bóh wozjewja.)

Serbska konfirmacija tutych štyrjoch paćerskich dźěći budže njedźelu, 2. meje, w Michalskej cyrkwi w Budyšinje. **T.M.**

Powěšće

Budyšink. W swojim wusyłanju „blickpunkt“ wusylaše telewizijny sćelak ZDF njedzelu připołdnu, 28. měrca, něhdže 5minutowski přinošk wo cyrkwi w Budyšinku. Wosebje so skedźbni na sławneho něhdžešeho wosadneho fararja Šeracha a na starožitne wuhotowanje Božeho domu. Kurt Latka z Přiwćic rozprawješe wo wobnowjenskich dźělach, kiž maja so lětsa přewjesć.

Hory. Pjaty raz swjećeše lětsa Wojerowski farar Nagel zeleny štwórtk popołdnu dwurěčnu nutrnost w Patokec kładźitej bróžni, kotraž bě z něhdže sto wobdźělnikami z wokolnych wsow a wosadow zaso poňje wobsadźena. Jan Kašpor z Čiska přednjese swójsku baseň wo tutej „Starej bróžni“, kemšerjo spěwachu kěrlušy w serbskej a němskej rěči a Slepjanske kantorki zanjesechu dalše serbske kěrlušy. Nutrnosti přizamkny so bjesada při kofeju a zelenoštwórtkownym tykancu.

Dešno. Kaž je mjeztym hižo něšto lět z wašnjom, wotmě so čich pjatku popołdnu wosebita dwurěčna nutrnost w Dešnjanskej cyrkwi. Spěwarki chóra Łužyca zanjesechu w kemšacej drasće tutoho žarowskeho dnja serbske kěrlušy. Wosadny farar H.-Chr. Schütt měješe krótko němske předowanje, modlitwy a čitanja přednjese wón serbsce. Wjac hač 120 kemšerjow bě so zhromadźilo.

Rowno. W nocy na jutrowničku běchu Slepjanske kantorki zaso spěwajo ducy po puću. Přenje kěrlušy zanjesechu po mjeztym hižo zwučenym wašnjom wopoňocy před Lejnikec domom w Slepom, potom spěwachu před dalšimi, dohromady 28 domami a statokami w Slepom a přede wšěm w Rownom. K zakončenju wobdźělichu so na dwurěčnej rańšej nutrnosti w Rownjanskej čěłowni, kiž swjećeštaj zhromadnje farar Huth a predikant Hermaš. Jutrowne spěwanje w Slepjanskej wosadze běchu kantorki w lěće 1993 wožiwili.

Borkowy. Přeni dzeń jutrow w Borkowach džežo zaso skupina žonow – lětsa bě jich 23 – w

serbskej drasće kemši. Přeni króc po wjele lětach pak zaklinča serbski kěrluš na Božej službje.

Picnjo. Druhi dzeń jutrow swjećeše farar n. w. Dieter Schütt z něhdže 60 kemšerjami delnjoserbsku Božu službu w tudyšej cyrkwi. Samsny dzeń wusylachu so tele kemše w připołdnišim programje delnjoserbskeho rozhłosa.

Hochoza. Pjatk, 16. apryla, dožiwi 80 přihladowarjow w Hochozy premjeru noweje delnjoserbskeje dźiwadłoweje hry „W paradizu wšyknych swětow“, w kotrejž předstajeja so wažne žiwjenske stacije fararja a basnika Mata Kosyka. Hra, kotruž je spisala Róża Domašcyna, je so mjeztym wospjetowała w Janšojcach a Borkowach a pokaza so w meji hišće w Choćebuzu a w Budyšinje.

Dary

W měrcu je so darilo za Pomhaj Bóh 100 eurow. Bóh žohnuj dar a darićela.

Spominamy

Před 70 lětami, dnja 7.5.1934, zemřě na farje w Budyšinku, hdžež bě žiwy na wuměnk, doholětny Hrodzišćanski farar **Oswald Mrózak**. Narodził bě so wón 1845 jako syn cyrkwinkeho wučerja a kantora we Wulkich Žďzarach. Runja staršemu bratřej Hermanej poda so wón na duchownstwo. Po tym zo bě dohromady pjeć lět najprjedy w Chołmje a potom w Malešecach farar, sluješe nimale po lětstotka, wot 1877 do 1925, Hrodzišćanskej wosadze. Hdyž so skónčnje we wysokej starobje na wuměnk poda, wobstara hišće jako wikar Budyšinsku wosadu. W Hrodzišću je zawostajil trajne slědy. Kaž bratr Herman w Budestecach 1893 da Oswald Mrózak w Hrodzišću 1902 cyrkej přetwaric resp. nowu natwaric – wobě wot znateho architekta Quentina z Pirny. Po smjerći Imiša nawjedowaše wón wot 1898 do 1921 Serbski předarski seminar, w kotrymž přihotowaše w lětnich kursach studentow teologije na jich službu w serbskich wosadach. Za to da 1903 na farskim dworje natwaric wosebity dom, w kotrymž studenća bydlaču a so wuwučowachu. Džensa so tónle něhdžešerbski seminar wužiwa jako bydlenki dom a schadźowaniščo wosadneje młodžiny. Oswald Mrózak džežaše wot lěta 1876 sobu w Maćicy Serbskej a zastupowaše jako synodala zajimy Serbow w sakskej synodze. Ze swojimi swójbnymi je Oswald Mrózak pochowany při zapadneje muri Hrodzišćanskeho kěrchowu.

Přeprašujemy

02.05. Jubilate

10.00 konfirmaciske kemše z Božim wotkazanjom w Budyšinje w Michałskej (sup. Malink)

08.05. sobota

14.00 kemše we Wojerecach w Janskej cyrkwi, přizamknje so wosadne popołdno (sup. Malink)

09.05. Kantate

11.45 nutrnost w serbskim rozhłosu (farar dr. Buliš)

10.05. pónđzela

13.30 počesćenje Lubiny Rawpoweje-Holanec w Budyšinje w Tuchorskej cyrkwi (sup. Malink, šulerjo Serbskeho gymnazija)

12.05. srjeda

14.00 wosadne popołdno w Minakale (sup. Malink)

16.05. Rogate

08.30 kemše z Božim wotkazanjom w Poršicach (sup. Malink)

20.05. Bože spēce

09.30 dwurěčne kemše w swjedženskim stanje w Malešecach, po tym poswećenje pomnika za Handrija Zejlerjowu „Lubku liliju“ na městnje stareje fary (sup. Malink)

23.05. Exaudi

11.45 nutrnost w serbskim rozhłosu (sup. Malink)

14.30 wosadne popołdno w Slepom (M. Hermaš)

25.05. wutora

19.30 serbski bibliski kruh w Budyšinje na Michalskej

30.05. swjatkownička

11.45 nutrnost w serbskim rozhłosu (farar dr. Buliš)

18.00 ekumeniska nutrnost w Budyšinje w cyrkwi Našeje lubeje knjenje (farar Sćapan a sup. Malink)

31.05. druhi dzeń swjatkow

09.30 dwurěčne kemše w Slepom (sup. Malink, M. Hermaš)

14.00 namša w Turjeju

05.06. sobota

19.00 nyšpor z twórbami Korle Awgusta Kocora w Budestecach

06.06. Swjedžen swjateje Trojicy

10.00 kemše w Budyšinje w Michałskej (sup. Malink)

Pomhaj Bóh časopis ewangelskich Serbow

Wudawaćelej: Serbski wosadny zwjazk, Serbski kěrchow/Wendischer Kirchhof 1, 02625 Budyšin/Bautzen; Serbske ewangelske towarstwo z.t., Priwatny puć/Privatweg 21, 02625 Budyšin/Bautzen

Redaktorka: Trudla Malinkowa, Goethowa/Goethestraße 40, 02625 Budyšin/Bautzen (tel./fax: 03591/600711, e-mail: PomhajBoh@gmx.de) Čiše: Čišćernja DELANY tzwr w Njeswačidle Postvertriebsnummer: F 13145

Zhotowjenje a rozšěrjenje: Ludowe nakładnistwo Domowina, Tuchmacherstr. 27, 02625 Bautzen

Přinoški a dary: Serbske ewangelske towarstwo, Konto-Nr. 1 000 083 167, Kreissparkasse Bautzen, BLZ 855 500 00

Pomhaj Bóh wuchadza měsačnje. Spěchuje so wot Załožby za serbski lud. Lětny abonement plaći 8 €.